

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Hristos a înviat !

Rănile patimilor sau suferințelor lui Hristos Cel răstignit s-au vindecat prin Înviere. Deși *nu mai sângerează, ele totuși însemnează ceva: rămân stigmatе sau semne ce confirmă și comunică iubirea Lui smerită care a suferit și a biruit păcatul și moartea*. Rănile Crucii vindecate prin Înviere arată taina mântuirii noastre în Dumnezeu, și anume, suferințele și nevoițele noastre în lupta cu păcatul în istorie nu sunt uitate de Dumnezeu în veșnicie, ci vindecate și luminate, transfigurate în semne ale biruinței iubirii răstignite asupra egoismului, morții și iadului.

Mântuirea, ca vindecare a naturii umane de păcat, de moarte și de coruptibilitate sau stricăciune, este cântată de Biserica Ortodoxă în sărbătoarea Învierii Domnului, adică în slujba Sfințelor Paști, astfel: "Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând; Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire" (Luminânda, Utrenia Sfințelor Paști).

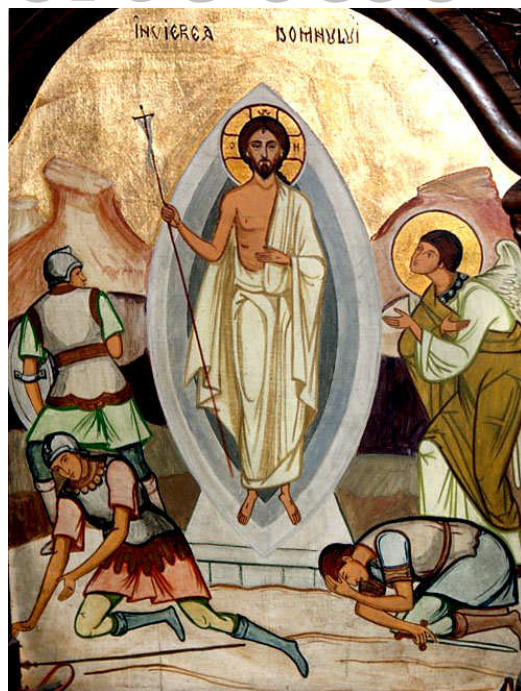
De asemenea, este semnificativ faptul că prima sărbătoare după Sfințele Paști, în vinerea din "Săptămâna Luminată", este numită *Izvorul Tămăduirii* sau *Izvorul cel de Viață purtător*. Sărbătoarea aceasta ne arată cum harul tămăduitor al lui Dumnezeu s-a arătat adesea, de-a lungul veacurilor, într-o biserică din Constantinopol închinată Maicii Domnului. Acolo s-au vindecat mai mulți împărați, patriarhi, monahi și simpli credincioși, prin puterea credinței lor în milostivirea Mântuitorului și a Maicii Domnului.

Legătura dintre Vinerea Sfințelor Patimi ale Domnului și Mântuitorului Hristos, pe de o parte, și Vinerea sărbătorii *Izvorului Tămăduirii* sau *a Izvorului cel de Viață purtător*, pe de altă parte, arată taina Bisericii ca loc de vindecare, de eliberare de păcate și de suferințe. Maica Domnului, care în Sfânta și Marea Vineri a stat lângă Crucea lui Hristos și a văzut rănile cuiele și coasta străpunsă a Fiului Său, din care a ieșit sânge și apă (Ioan 19, 34), simboluri ale Botezului și Euharistiei, este, tainic, icoana Bisericii în care se dobândește vindecarea prin harul tămăduitor dat ei de Hristos Cel răstignit și înviat. El, înainte de Sfințele Sale Patimi, a instituit Cina cea de Taină oferind Trupul și Sângele Său, cu anticipație, "spre iertarea păcatelor" (Mt. 26, 26-28), iar după Învierea Sa din morți a dăruit ucenicilor Săi și, prin ei, Bisericii Sale, "puterea de a iertat păcatele" (Ioan 20, 19-23). Astfel, prin Învierea lui Hristos, Crucea Sa devine "sfânta și cea de Viață făcătoare Cruce".

Din Pastorală de Sfințele Paști din anul 2005 a
Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel.

Hristos a înviat pentru noi !

Cu aceeași emoție, cu fața luminată de făclia lumânării ce ne poartă pașii către inefabil, proclamăm fericiți: **Hristos a înviat !** Este salutul pascal care ne umple întreaga ființă de o bucurie negrăită – „a înviat Hristos și se bucură îngerii, a înviat Hristos și viața stăpânește.. nimeni să nu se tânguiască pentru păcat, căci din mormânt iertare tuturor ne-a răsărit”*. (continuare în pag.4)

Icoană aflată pe catapeteasma bisericii noastre

Evangelhia din noaptea Învierii

Matei 28,1-16

După ce a trecut sâmbăta, când se lumină de ziua întâi a săptămânii (*Duminică*), a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormântul.

Și iată, s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei.

Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

Și de frica lui s-au cutremurat străjerii și s-au făcut ca morți.

Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit îl căutați.

Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.

Și degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea. Iată v-am spus vouă.

Iar plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.

Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și l s-au închinat.

Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.

Înțelesuri duhovnicești ale Sfintelor Paști

Sfintele Paști sau Sărbătoarea Învierii Domnului este o sărbătoare a bucuriei, a luminii și a înnoirii spirituale. A bucuriei, deoarece acum toată firea omenească se bucură pentru că moartea a fost biruită, a luminii pentru că cele cerești și cele pământești sunt cuprinse de lumina Învierii lui Hristos și a înnoirii spirituale deoarece, noi credincioșii, murind păcatului vom viețui de acum înainte întru înnoirea spiritului și întru plinirea dreptății lui Dumnezeu.

De fapt, această zi a Paștelui, începe cu rostirea de către preot a îndemnului către credincioși: “VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ!”. Lumina pe care credincioșii o iau de la altar simbolizează puritatea și este mesageră a bucuriei Învierii Domnului. Acest îndemn mai trebuie înțeles și într-un alt sens, anume că cel credincios trebuie să ia și în parte din lumina învățăturilor lui Hristos, învățături ce-l vor ajuta în urcușul său existențial spre mântuirea sufletului său.

Din punct de vedere etimologic, cuvântul “Paști” comporta doua sensuri, unul strict literal și altul alegoric. Astfel, stăruiind asupra primului aspect, sensul acestui cuvânt trebuie căutat în ebraicul *Pasha* care înseamnă “trecere”, și face referire la trecerea minunată a evreilor prin Marea Roșie. Acest episod din istoria poporului evreu este unul de referință în care se vede ajutorul dat de Dumnezeu poporului Sau ales. Trecerea prin Marea Roșie are loc după ce evreii stătuseră ani mulți în robia egipteană. Datorită nădejzii și credinței neștrămutate în Dumnezeu, Moise eliberează din robia egipteană poporul iudeu. Astfel, Paștele evreiesc este un moment al bucuriei, al eliberării, dar în același timp conține și ceva nedesăvârșit, deoarece el nu cuprinde ideea de răscumpărare, de Jertfă supremă. În *Epistola I către Corinteni*, acest aspect este subliniat prin sintagma: “*Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi!*”.

Un alt cuvânt ebraic care ar veni să expliciteze din punct de vedere etimologic semnificația cuvântului “Paști” ar fi *pashin*, care înseamnă “a patimi”. Acesta ar fi sensul alegoric al interpretării etimologice, deoarece, din această perspectivă cuvântul “Paști” ar face referire la Patima lui Hristos. Pentru a avea o înțelegere deplină trebuie luate în considerare ambele sensuri.

Sfinții Părinți vorbesc despre Învierea Domnului într-un mod cu totul aparte. În Canonul Sărbătorii Paștelui, Sfântul Ioan Damaschin Îl numește pe Hristos *Paște*, subliniindu-se prin aceasta faptul că Paștele nu reprezintă numai sărbătoarea în sine, ca mutare de la moarte la viață, ci este Însuși Hristos, “*calea, adevărul și viața*”, învierea oamenilor: “*O, Paștile cele mari și preasfinte, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul și Puterea lui Dumnezeu! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Tale*”.

Sfântul Grigore Teologul vorbea în scrierile sale despre existența a trei feluri de Paști. Primul ar fi Paștele după lege, în timpul căruia iudeii sărbătoreau trecerea prin Marea Roșie. Al doilea ar fi Paștele după har, făcând

referire la Învierea lui Hristos. Cel din urmă Paște ar fi Paștele veacului ce va să fie, anume Paștele Împărăției Cerurilor. Hristos Însuși, a vorbit despre aceasta, cu puțin timp înainte de pătımirea Sa, atunci când săvârșea Paștele, la Cina cea de Taină: “*nu voi mai bea de acum din acest rod al viței până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, întru împărăția Tatălui Meu*” (Matei 26, 29).

Suntem chemați a ne nevoi să facem trecerea de la Paștile ca simplă ceremonie la Paștile sfântului har pentru dobândi Paștile veacului ce va să fie. Pentru că Învierea lui Hristos nu trebuie sărbătorită ca un eveniment istoric, social, ci ca unul existențial, ce presupune împărtășirea din harul Învierii.

Sfântul Ioan Gură de Aur, în cuvântul de învățătură ce se citește în noaptea Sfintelor Paști, înfățișează Paștile ca pe o mare cină la care sunt chemați toți credincioșii, și cei care au postit și cei care nu, și cei care “au ajuns încă din primul ceas” și “cei care au ajuns în ceasul al unsprezecelea”, bogății și săracii, cei care s-au înfrânat și cei leneși. Ospățul zugrăvit de Sfântul Ioan Gura de Aur, nu este un ospăț obișnuit, ci el iese din tiparele normalului pentru că este vorba despre un ospăț al credinței, al bucuriei duhovnicești: “*Gustați toți din ospățul credinței; împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății. Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului (...). Înviat-a Hristos și nici un mort nu este în groapă; că Hristos sculându-se din morți, începătură celor adormiți s-a făcut. Lui se cuvine slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin*”.

Veniți așadar la “ospățul credinței și al bucuriei depline”! Veniți la ÎNVIERE!

Pr. Viorel Mihalache

Hristos a înviat

Hristos a înviat din morți –
Cântăm sub cer, cântăm în gând,
Aprindem lumânări pe rând,
Ducând lumină pe la porți.

Cinstesc creștinii la altar,
În suflet și în casa lor,
Pe Cel ce e nemuritor,
Trăind în lumi fără hotar.

Și glas de om și dangăt viu,
În miez de noapte cântă, cântă...
Cinstim în astă noapte sfântă
Pe-al Domnului și-al nostru Fiu.

Cu chip senin, blând și frumos,
Prin giulgiu ne-a'nvățat să-L știm –
Sub semnul crucii îl iubim –
Din morți a Înviat Hristos !

Teona Scopos

Maica Domnului – izvorul de tămăduire

Prima sărbătoare după Sfintele Paști este *Izvorul Tămăduirii* sau *Izvorul cel de Viață purtător*, prăznuită de biserica ortodoxă în *vinerea din Săptămâna Luminată*. Această sfântă sărbătoare constituie prilej de aducere aminte de sfințirea bisericii

Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu din Constantinopol și de minunile care s-au săvârșit de către Maica Domnului în acest lăcaș, ctitorit de împăratul bizantin Leon cel Mare, în anul 454.

Tot o minune avea să-l determine pe împărat a construi această sfântă biserică. Potrivit Tradiției, în

perioada premergătoare domniei sale, Leon cel Mare, mergând prin acele locuri, întâlnește în cale un orb rătăcit de care s-a îndurat să-l călăuzească. La un moment dat, orbului i se făcu sete și-l rugă pe Leon să-i dea apă. Zadarnică a fost însă căutarea lui Leon până când, auzi într-un târziu o voce tainică îndemnându-l: *“Pătrunde, Leone împărate, mai adânc în pădurea aceasta și luând cu mâinile apa tulbure ce vei găsi-o, potolește setea orbului și apoi udă ochii lui și vei cunoaște atunci cine sunt eu și care este puterea locului acestuia, întru care sălășluiesc!”*. Tulburat de acea arătare și nedumerit de faptul că fusese numit “împărat”, Leon a procedat întocmai, iar orbul în chip minunat și-a recăpătat vederea. Ajungând împărat și conștientizând că însăși Maica Domnului i s-a arătat atunci, Leon cel Mare avea să aducă laudă și mulțumire Născătoarei de Dumnezeu, prin ctitorirea unei frumoase biserici. Astăzi, așezământul se află în mijlocul unui imens cimitir musulman, unde se găsește un paraclis în care Patriarhul Ecumenic Bartholomeu I se roagă adesea.

Prăznuirea Izvorului Tămăduirii în Vinerea din Săptămâna Luminată prilejuieste în fiecare an numeroase pelerinaje în locurile unde se află asemenea izvoare făcătoare de minuni, precum în țara noastră, la Dervent, în Dobrogea (izvor despre care tradiția spune că s-a ivit acolo unde însuși Sfântul Apostol Andrei ar fi lovit cu un toiag), sau la Izbuc, în Transilvania.

În linii generale, Sărbătoarea Izvorului Tămăduirii ne arată cum harul tămăduitor al lui Dumnezeu s-a arătat adesea de-a lungul timpului, într-o biserică din Constantinopol închinată Maicii Domnului. Împărați, patriarhi, monahi și mulțime de popor aveau să primească prin putere dumnezeiască, vindecarea bolilor și a suferințelor lor.

Astăzi, fiecare creștin se poate împărtăși de harul vindecător al lui Hristos Cel răstignit și înviat ce se revarsă în Biserică, prin Sfintele Taine și rugăciuni, grabnică mijlocitoare și ajutătoare fiindu-ne Maica Domnului. Pentru că – spune Sfântul Teofan al Niceei – *“precum nimeni nu poate veni la Tatăl, decât numai Fiul”* (Ioan 14, 6), tot așa la Fiul – izvorul natural al harului - nu se poate veni decât numai prin Maica Sa.

În acest sens, Sfântul Ioan Damaschin spune: *“Nici una din bunătăți (duhovnicești), nici cuvânt, nici faptă, nici sfat, nu se isprăvește de cei ce se sârguiesc fără ajutorul tău. Pentru aceasta dă-mi-l mie pe acesta ca să plac lui Dumnezeu, ceea ce ești cu totul fără de prihană”* (Canonul Maicii Domnului). Și în altă parte, cu aceeași semnificație, spune: *“Fără ajutorul tău și de împreună lucrarea ta, Fecioară, deșartă este lacrima, deșartă este osteneala oamenilor, iar sudoarea și oboseala și orice altă nevoie este fără de tărie”* (Canonul Maicii Domnului).

Făcându-se lăcaș al harului divin, Fecioara Maria s-a unit cu Dumnezeu-Cuvântul, trimițătorul Sfântului Duh (Ioan 15, 26), prin acea unire și legătură negrăită și prin aceasta a aflat comuniune nemijlocită cu Tatăl. Din perspectiva ridicării naturii căzute prin păcat, a transformării și îndumnezeirii ființei umane, Maria devine simbol și model pentru întreaga creație. Taina Bisericii, am putea spune, este înscrisă în cele două persoane desăvârșite: Persoana desăvârșită a lui Hristos (devenit Om) și persoana omenească (îndumnezeită) a Maicii Domnului.

Vasilica Onofrei (grafică realizată de Miruna-Ioana Nicolaev)

Rânduielei specifice în Săptămâna Luminată

- ❖ Rugăciunile de dimineață și seară se rostesc fără îngenunchere și metanii, iar rugăciunile începătoare și rugăciunile de dinainte și după mese sunt înlocuite cu imnul pascal: ***Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le !***
- ❖ Miercuri și Vineri din această săptămână nu sunt zile de post, ci este dezlegare.
- ❖ În ziua de Izvorul Tămăduirii se săvârșește slujba Sfințirii Agheasmei din Săptămâna Luminată, după o rânduială specială. Din această agheasmă creștinii vor putea gusta dimineața, după anafură, până la Înălțarea Domnului.
- ❖ În aceste zile de sărbătoare, Sfintele Paști și Izvorul Tămăduirii, suntem datori a ne amintim și de semenii noștri aflați în situații dificile. Putem face așadar vizite la cei aflați în boală sau suferință, la cei pe care nu-i cercetează nimeni sau la săraci, aducând în acest fel mângâiere și perpetuând speranța pe care Sărbătoarea Învierii ne-o dă nouă tuturor.
- ❖ Să nu uităm în rugăciunile noastre, acum la ceas de bucurie, pe cei aflați în nedreaptă captivitate, departe de țară și sub cumplită amenințare.
- ❖ Să ne facem aducători de mângâiere și speranță fraților rămași fără adăpost, participând la **colectele organizate de Biserică** în această perioadă pascală.

(Continuare din pag. 1)

Întâmpinăm Slăvita „Sărbătoare a sărbătorilor” după ce împreună am parcurs cea mai importantă perioadă de post de peste an, în care, prin reținere și osteneală, prin exercițiu duhovnicesc și cercetare lăuntrică, ne-am purificat sufletul ne-am fortificat trupul, ne-am sporit iubirea față de semenii, am lepădat „balastul” răutăților care ne bântuie și am înțeles cum să punem mai bine în valoare calitățile personale spre a putea edifica împreună „Cerule cel nou și pământul cel nou” (II Petru 3,13). Iar la ameliorarea condiției noastre sufletești am adăugat contemplarea din perspectivă personală a Pătimirii lui Hristos, căci suferința lui Hristos și jertfa Crucii ni se adresează nouă, azi, acum.

Privim Învierea Domnului ca pe un eveniment extraordinar în istorie, ca pe o necesară conversie pozitivă a imperfecțiunilor umane, ca pe un bun prilej de a sărbători biruința binelui asupra răului, victoria deplină a iubirii smerite și a răbdării concretizate în sacrificiul de sine.

Dar Învierea e cu mult mai mult: ea este modul natural de a fi al creștinului. Din clipa când am primit Taina Botezului, care ne-a eliberat din moartea păcatului strămoșesc, cu fiecare dintre noi a început procesul de Înviere. Înviem de sub apăsarea păcatului moștenit. Înviem din tot ceea ce ne degradează și ne corupe. Înviem din greutățile cu care ne luptăm și din răutățile pe care, de multe ori cu nesocotință le fătuim. Înviem din uzura și stereotipia ce înăbușă creativitatea. Înviem din înrobirea materială, care constrânge spiritul și denaturează judecata. Înviem din indiferența și blazarea care ruinează relația cu semenii. Înviem din trufia pătimășă ce lărgeste cu fiecare zi prăpastia între noi și societate. Înviem din grijile și preocupările care exclud pe Dumnezeu din viața noastră. Înviem din îndărătnicia și îndârjirea cu care stăm împotriva adevărului. Înviem din ceea ce suntem pentru a trăi întru ceea ce trebuie să fim: cetățeni ai patriei cerești.

Iată de ce, fiecare împreună-lucrare în ambientul Bisericii lui Hristos înseamnă Înviere, fiecare primire a Sfințelor Taine poartă cu sine Învierea, fiecare duminică și sărbătoare sunt spațiu și timp al Învierii, fiecare rugăciune și lectură sfântă devin premise pentru Învierea noastră din „faptele cele moarte”.

În lumina tainică a Învierii Sale, Hristos ne cheamă azi pe fiecare să ne înfrumusețăm sufletul, casa și familia cu virtuțile creștine, să transformăm timpul trecerii noastre pământești în viață dăruită semenilor.

Pr. Mihai Mărgineanu

*Sf. Ioan Gură de Aur – Cuvînt în noaptea de Înviere

Cronică parohială

Și anul acesta întâmpinăm sărbătoarea Sfințelor Paști cu câteva realizări în plan gospodăresc, între care:

- Realizarea unui zid de sprijin la povârnișul abrupt din fața căsuței filantropice și terasarea terenului
- Finisarea în interior a tavanului turnat la bucătăria căsuței filantropice
- În vederea lucrărilor de consolidare a bisericii au fost deja realizate expertiza tehnică și studiul de fezabilitate, iar în măsura în care posibilitățile financiare ne vor permite, dorim să începem execuția proiectului de consolidare a bisericii în vederea autorizării.

Adresăm mulțumiri tuturor celor care ne-au sprijinit fie prin muncă, fie prin ajutoare, fie prin sponsorizări ca și în acest an să întâmpinăm Sfințele Paști așa cum se cuvine.

PROGRAMUL SLUJBELOR ÎN SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ

❖ **Duminică, 1.05.2005** - ora 13.00

Vecernia Paștilor – Învierea a doua

În cadrul acestei slujbe se va citi Sfânta Evanghelie în mai multe limbi

❖ **Luni, 2.05.2005** – ora 8.00

Utrenia, Ceasurile și Sf. Liturghie.

❖ **Marti, 3.05.2005** – ora 8.00

Utrenia, Ceasurile și Sf. Liturghie.

- Pe parcursul acestor slujbe, preotul va pregăti pentru păstrare Sfințele Taine pentru bolnavi, respectiv Sfânta Împărtășanie peste tot anul.

❖ **Vineri, 6.05.2005**

- ora 7.00 – Slujba Agheasmei de Izvorul Tămăduirii

- ora 8.00 - Slujbe de **pomenire pentru morții** din parohia noastră la cimitirul Sf. Treime.

❖ **În Duminica a doua după Sfințele Paști - Duminica Tomii - este hramul parohiei noastre, în cinstea Sfântului Slăvitului Apostol Toma, patronul și ocrotitorul bisericii parohiale.**

Programul sărbătorii cuprinde următoarele manifestări religioase:

❖ **Sâmbătă, 7.05.2005**, ora 18.00 - Vecernia hramului

❖ **Duminică, 8.05.2005**

- 8.00 – Utrenia, Sfânta Liturghie, pomenirile pentru ctitori, precum și pentru toți cei răposați

- Pomenire pentru Ctitori

Vă invităm cu drag să luați parte la aceste momente de rugăciune și bucurie duhovnicească.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Preot II Viorel Mihalache
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.